



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 1457/2020
30.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Весне Поповић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Чедомир Голубовић, адвокат из ..., против тужене Националне службе за запошљавање, ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3111/17 од 13.06.2018. године, у седници од 30.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3111/17 од 13.06.2018. године, тако што се ОДБИЈА као неоснована жалба тужене и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду П1 434/16 од 10.03.2017. године, исправљена решењем тог суда под истим бројем од 13.04.2018. године.

Обавезује се тужена да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 33.000,00 динара у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 434/16 од 10.03.2017. године, која је исправљена решењем тог суда под истим бројем од 13.04.2018. године, ставом првим изреке усвоје је тужбени захтев тужиоца и поништено решење тужене бр. ../2016 од 02.02.2016. године. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев тужиоца и тужена обавезана да га врати на рад. Ставом трећим изреке тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 85.500,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3111/17 од 13.06.2018. године преиначена је првостепена пресуда исправљена решењем тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца да се поништи као незаконито решење тужене од 02.02.2016. године, да се тужена обавезе да тужиоцу врати на рад и да му накнади трошкове парничног поступка у износу од 85.500,00 динара са припадајућом законском затезном каматом.

Против другостепене пресуде, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је доставила одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је дипломирани инжењер електротехнике са VII-1 степеном стручне спреме и код тужене је био у радном односу на неодређено време на радном месту организатора програма запошљавања. Побижаним решењем тужене од 02.02.2016. године тужиоцу је престао радни однос услед престанка потребе за његовим радом, због организационих промена код тужене које су довеле до смањења обима посла, а који разлози нису могли бити отклоњени мерама запошљавања. У образложењу решења је наведено да је Одлуком Владе РС о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему Аутономне покрајине Војводине и систему локалне самоуправе за 2015. годину утврђен број од 1.653 запослена на неодређено време код тужене, те да је наведена одлука ступила на снагу 09.12.2015. године. Тужена је донела Правилник о организацији и систематизацији послова који је ступио на снагу 25.12.2015. године, којим је одређено да код тужене постоји вишак од 70 запослених који раде на пословима за којима више не постоји потреба, односно на пословима на којима се смањује број извршилаца. Директор тужене је донео Програм решавања вишка запослених од 12.01.2016. године, којим су предвиђени разлози престанка потребе за радом на одређеним пословима, односно за смањењем броја извршилаца, број запослених који су вишак и послови које они обављају, рок у коме ће запосленима за чијим је радом престала потреба бити отказан уговор о раду, као и основни и допунски критеријуми за утврђивање вишка запослених. Утврђено је да у Дирекцији тужене у Сектору за подршку запошљавању на пословима организатора програма запошљавања које је обављао тужилац постоји потреба смањења броја извршилаца, па су примењени основни критеријуми којима није утврђен вишак запослених, након чега су примењени и допунски критеријуми. Констатовано је да тужилац није поднео прописану документацију у односу на коју би се извршило бодовање по допунским критеријумима, па му је утврђен један бод по основу радног стажа на пословима које је обављао. На коначном списку запослених за чијим је радом престала потреба од 05.02.2016. године, евидентиран је и тужилац, са једним бодом за рад од 1 године, 3 месеца и 11 дана на пословима организатора програма запошљавања, који је имао мање бодова по додатним критеријумима од осталих пет запослених на том радном месту.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца закључивши да је тужена поступала супротно закону и да је побијано решење о отказу уговора о раду донето у незаконито спроведеном поступку решавања вишка запослених, из разлога што тужена није у потпуности спровела прописану процедуру, јер је решење о отказу уговора о раду тужиоцу донето пре утврђивања коначног списка вишка запослених.

Побијаном другостепеном пресудом преиначена је првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев тужиоца. Другостепени суд закључује да је уговор о раду тужиоцу отказан на законит начин, да је Програм решавања вишка запослених донет након ступања на снагу Правилника о организацији и систематизацији послова код тужене, који је ступио на снагу 25.12.2015. године и којим је утврђен вишак од 70

запослених на неодређено време, а чињеница да у Програму решавања вишка запослених нису персонализовани запослени који су технолошки вишак нема утицаја на законитост решења о отказу уговора о раду тужиоцу, који је применом основних и додатних критеријума сврстан у категорију запослених за чијим је радом престала потреба.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужиоца указује да је у побијаној другостепеној пресуди погрешно примењено материјално право када је првостепена пресуда преиначена и тужбени захтев тужиоца одбијен као неоснован.

Према члану 151. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ 24/0575/14), програм решавања вишка запослених, између осталог, нарочито садржи број, квалификациону структуру, године старости и стаж осигурања запослених који су вишак, и послове које они обављају. Супротно наведеној законској одредби, тужена на дан доношења Програма решавања вишка запослених 12.01.2016. године није утврдила који су запослени за чијим радом је престала потреба, већ је само констатовано да ће се по доношењу програма извршити примена критеријума и донети коначан списак запослених за чијим радом је престала потреба. Програм није садржао списак запослених који су технолошки вишак, већ је коначни списак сачињен одвојено дана 05.02.2016. године, након доношења побијаног решења од 02.02.2016. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду. С обзиром на наведено, побијана одлука о отказу уговора о раду је незаконита, јер списак запослених који представљају технолошки вишак и послови које они обављају мора бити саставни део програма решавања вишка запослених пре давања отказа уговора о раду. Програм решавања вишка запослених са свим елементима, у које спада и списак вишка запослених, чини део законом предвиђене процедуре за отказ уговора о раду, која у целости мора бити спроведена пре доношења отказног решења. Будући да је отказно решење незаконито, јер нису испуњени услови из члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, тужени је у обавези да тужиоца врати на рад, у смислу члана 191. став 1. тог закона.

Из наведених разлога, побијана другостепена пресуда је преиначена, тако што је одбијена као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда којом је усвојен тужбени захтев тужиоца.

С обзиром на наведено, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 416. став 1. ЗПП.

Будући да је тужилац успео у ревизијском поступку, досуђени су му ревизијски трошкови у опредељеном износу, у смислу чл. 153. став 1. и 165. ЗПП.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић